

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 869

гр. Варна, 29.12.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА в закрито заседание на двадесет и девети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Николина П. Дамянова

Членове: Дарина Ст. Маркова
Диана Д. Митева

като разгледа докладваното от Николина П. Дамянова Въззивно частно търговско дело № 20223001000695 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 274 и сл. ГПК, образувано по въззивна частна жалба на Е. Д. П. и Х. Х. П., двамата от с. Могилец, Община Омуртаг, представлявани от адв. Г. Х. от САК, срещу определение № 192/28.10.2022г., постановено по т.д. № 56/2022г. по описа на Търговишки окръжен съд, за връщане на подадена от жалбоподателите искова молба, с която са предявени осъдителни искове по чл. 432, ал. 1 от КЗ срещу ЗД „Бул Инс“ АД - гр. София, и прекратяване на производството по делото поради недопустимост на исковете, на основание чл. 130 ГПК във вр. чл. 498, ал. 3 от КЗ.

Поддържайки доводи за неправилност на определението жалбоподателите молят за неговата отмяна и връщане на делото за продължаване на съдопроизводствените действия. Твърди се, че исковете са допустими, тъй като изявленията на застрахователното дружество, обективирани в уведомления изх. № НЩ-6552/10.10.2022г. и изх. № НЩ-6552/10.10.2022г., не трябва да се тълкуват като такива за изискване на допълнителни документи, а като откази за изплащане на обезщетения.

Частната жалба е подадена в срок, от легитимирани лица, чрез надлежно упълномощен процесуален представител, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, при наличие на правен интерес от обжалването, и е процесуално допустима.

Съставът на въззивния съд, като прецени установимите факти и

обстоятелства от представените с исковата молба писмени документи във връзка с изложените оплаквания и като съобрази приложимите правни норми, намира частната жалба за основателна по следните съображения:

Жалбоподателите са предявили осъдителни искове срещу ЗД „Бул Инс“ АД, гр. София за присъждане на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди, претърпени от всеки от тях вследствие на ПТП, настъпило на 10.08.2022г., виновно причинено от водач на МПС, застраховано при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Тъй като пътно – транспортното произшествие, за обезщетяване на вредите от което са предявени процесните главни искове, е настъпило през 2022г., а отговорността на застрахователя се претендира на основание договор за застраховка, валиден за периода до 05.08.2023г., приложим за процесните отношения е КЗ, в сила от 01.01.2016г. В него, с цел стимулиране на доброволното плащане на застрахователни обезщетения, като допълнителна, специална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадало лице срещу застрахователя на ГО на виновния водач на МПС, е предвидено, че претенциите за изплащане на застрахователни обезщетения задължително се предявяват първо пред застрахователя. Правото на иск възниква след като застрахователят не се е произнесъл по претенцията в предвидените от закона срокове, ако е отказал плащане или ако лицето не е съгласно с определеното застрахователно обезщетение.

В конкретния казус, ищите са отправили извънсъдебни претенции до ответното застрахователно дружество, по реда на чл. 380 КЗ, за доброволно уреждане на отношенията, получени от ответника ЗД „Бул Инс“ АД на 23.09.2022г., по които са заведени щета № 2210028800 и щета № 2210028800. Несъмнено тримесечният срок по чл. 496, ал. 1 КЗ не е изтекъл нито към момента на подаване на исковата молба от 14.10.2022г., нито към датата на постановяване на обжалваното определение от 28.10.2022г. В уведомления изх. № НЩ-6552/10.10.2022г. и изх. № НЩ-6552/10.10.2022г. не са направени изявления от застрахователя, които да могат да се тълкуват като такива за откази за изплащане на обезщетения, тъй като, видно от съдържанието им, с тях се изискват допълнителни документи.

За да прекрати производството по исковите, предявени на 14.10.2022г.,

първоинстанционният съд правилно е приел, че процедурата за доброволно уреждане на отношенията между страните по делото по повод заплащане на застрахователни обезщетения не е приключила, а тримесечният срок по чл. 496, ал. 1 КЗ не е изтекъл / предстои да изтече на 23.12.2022г./, и е направен правилен и обоснован извод за недопустимост на производството по исковете към датата на постановяване на съдебния акт.

Същевременно, при проверка на предпоставките, обуславящи правото на иск, включително и от въззивната инстанция, се дължи самостоятелна преценка както на общите условия, от които зависи съществуването на правото на иск, така и на допълнителните (специални) предпоставки – в случая започнала процедура за доброволно плащане на застрахователно обезщетение и изтичане на тримесечния срок по чл. 496, ал. 1 КЗ. С оглед самостоятелния характер на тази преценка, образуваният исков процес остава висящ пред първоинстанционния съд и тогава, когато законосъобразността на извършената от първата инстанция проверка на правото на иск е предмет на въззивен контрол. Именно с оглед обхвата на проверката за валидност на процесуалното правоотношение, извършвана от въззивния съд в образуваното частно производство, последният е длъжен да съобрази и данните по делото, относими към изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ в хода на образуваното пред него производство, на основание.

Тъй като в случая тримесечният срок по чл. 496, ал. 1 КЗ е изтекъл на 23.12.2022г., което е в хода на частното въззивно производство, това новонастъпило обстоятелство, релевантно за преценката относно допустимостта на предприетата искова защита, следва да бъде съобразено от въззивния съд, по реда на чл. 235, ал. 3 ГПК. Към датата на произнасянето на въззивния съд специалните процесуални предпоставки по новия КЗ за съществуването и надлежното упражняване на правото на иск от ищците срещу застраховател на виновен водач на МПС вече са налице и исковете са допустими, т. е. образуваното недопустимо производство се счита санирано и следва да продължи / в този смисъл е константната практика на ВКС– напр. определение № 477/27.07.2010г. по ч. гр. д. № 646/2009 г. на ВКС, IV г. о./.

По изложените съображения, обжалваното определение следва да се отмени и делото да се върне на първоинстанционния съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

Воден от горното и на основание чл. 278 ГПК, ВнАпС, ТО, I-ви състав

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 192/28.10.2022г., постановено по т.д. № 56/2022г. по описа на Търговишки окръжен съд, и

ВРЪЩА делото на Търговишки окръжен съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

Определението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____